

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Osztrák alkotmányváltoztatás.

Pécs, 1898. augusztus 6.

Igazuk volt a kormány félhivatalosainak, a mikor a mult hét elején azt irták, hogy Thun gróf, osztrák miniszterelnök nem fog lejönni Budapestre, mert ime Bánffy báró ment fel Bécsbe, de épen ez a tény bizonyítja azt is, hogy nem volt igaz a félhivatalosoknak az a másik híresztelése, mintha a magyar kormánynak az osztrákkal semmiféle tárgyalni valója nem lenne szeptemberig, a mikor majd elvállik, hogy beváltja-e Thun gróf a kiegyezés tárgyalatása iránt tett ígéretét.

Ugy látszik, hogy már hivatalosan befejezett ténynek tekintik, hogy ez az ígéret nem fog bevéltatni s azért már most merült fel a szüksége a további teendők felől való tanácskozásnak. Ezekre nézve az osztrák kormány álláspontja ismeretes: alkotmányrevízió a 14-ik §. alapján, a mostani Reichsrath felosztása, a tartománygyűlések delegatusaiból álló új Central-Parlament egybehívása s a kiegyezési javaslatoknak ez által való elfogadtatása, addig pedig a status quonak új provizoriummal s a 14-ik §. segélyével való fentartása.

A magyar kormány álláspontjáról csak annyit tudunk, hogy Bánffy báró eddig még ellenzi az újabb provizoriumot s az osztrák 14. §. alkalmazását a kiegyezési ügyekre, de a status quonak az önálló

rendelkezés formájában való fentartásába belenyugodnék. Az azonban még nem egészen világos, hogy mit tart az osztrák alkotmányváltoztatás tervéről s vajjon új alkotmányforma oktroyálását a hatvanhetes törvényben alapfeltételül kikötött teljes alkotmányossággal összeegyeztethetőnek véli-e, a mi azért főfontosságú, mert erre a kérdésre adandó választól függ, vajjon mi az új alkotmány szerint szervezett Central-Parlamenttel a hatvanhetes törvény értelmében a közös vonatkozású kérdésekre nézve léphetünk-e érintkezésbe.

Igen sokan azt tartják, hogy az tisztán osztrák belügyi kérdés, vajjon ott a birodalom népeinek alkotmányos képvisellete hogyan alakul, közvetlen választások útján-e vagy tartománygyűlési küldöttekből, ahhoz nekünk semmi közünk, csak valóban alkotmányos legyen az a képviselő, vagyis kifolyása legyen a népek akaratának; hisz a mi országgyűlésünk is egyes rendszer szerint alakul, közvetlenül választott képviselőkből és a horvát tartománygyűlés delegatusaiból.

Hát ebben igazuk is van, de csak akkor, ha az a megváltozott rendszerű új alkotmányos képviselő szintén alkotmányos módon jön létre s nem a most érvényben levő alkotmány erőszakos felforgatásával. Minden államnak joga van alkotmányát szabad tetszése szerint berendezni, ha az eddigi rend célszerűtlennek bizonyult, azt — ha mindjárt alaptörvény változtatásával

is — megfelelően változtatni, de azt az eljárást, hogy a korona a tényleges alkotmány alapján alkotott népképviselő megkérdezése és hozzájárulása nélkül, egyoldalú elhatározással változtassa meg az alkotmányt, mindenütt államcsinynek nevezik, mert alkotmány sértéssel jöhet csak létre, tehát az ennek szabványai szerint alakult képviselő sem tekinthető alkotmányosnak; ha tehát Ausztriában az uralkodó a mostani Reichsrath hozzájárulása nélkül változtatja meg az alkotmányt s új rendszerű képviselőt szervez a birodalom népei számára, ezt olyan teljes alkotmányosságnak nem tekinthetjük, a milyent a hatvanhetes törvény Ausztria számára kiköt s ennyiben nekünk igenis van közünk ahhoz, hogy az osztrák alkotmányváltoztatás hogyan jött létre.

A könnyen hívők megtévesztésére persze azt mondják erre, hogy a 14-ik §. is benne van az osztrák alkotmányban, ennek alkalmazása tehát nem lehet alkotmányellenes. A mikor az uralkodó a 14-ik §. alapján új alkotmányt ad a birodalomnak s ezt az intézkedését az új alkotmány szerint alakult népképviselő helyben hagyja, akkor az alkotmányváltoztatás korrekt alkotmányos formában ment végbe, az ellen tehát mi kifogást nem emelhetünk.

Ennek az okoskodásnak csak egyetlen, de annál nagyobb bibije van s ez az, hogy a 14. §. alkalmazása az alkotmányváltoztatásra teljesen ki van zárva, mert maga ez a szakasz mondja, hogy ily császári

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A mult hét szenzációi után vasárnap következett a legnagyobb esemény, a mely legnagyobb azért, mert az egész világot bejárta híre és mindenütt sokat beszéltek róla, bár a jelen és a jövő eseményeire jelentékeny befolyást nem gyakorol.

Bismark haláláról szólt ez a hír, a vaskancelláréról, a ki nemcsak mint államférfiu bizonyította be törhetlenségét, de mint ember is, elérvén oly magas kort, a mi csak keveseknek jut osztályrészül, a mint igen kevés emberről beszélnek halála után oly sokat és oly sok jót, mint épen róla, a mi mindenesetre legfényesebb bizonyítéka annak, hogy méltán tartotta oly nagynak saját nemzete, a minőnek az egész világ elismeri még most is — halála után.

Most már az idő vasfoga az ő életerejét is felemésztette s a ravatalon fekvő nagy emberről saját császára is kiengesztelt lélekkel emlékezett meg egy nyilvánosságra hozható vagy hozandó leirattal, bár talán egyedül a német császár az, a kiről nem tudni, hogy a nyilvánosságra szánt leiratot készítette-e Bis-

mark halálának kedvéért, vagy a rendelet kedvéért vett részt az a fölött való gyászban.

Ami a halálozásokat illeti, azokból kijutott nekünk is, mert két ismerős nevű polgára is elhunyt hazánknak, a kiknek halálhíre a sajtót és a nagyközönséget egyformán foglalkoztatta.

Arany László volt az egyik, a kit hiába vett körül élete kezdetén egy rajongó poétalélekkel szerető édes apának őrző gondoskodása, hiába énekelt róla annyi apai jó barátja, s hiába látták el annyi jókivánattal, tanácscsal az életre, az, a mitől atyja féltette, a szegénység, soha nem üldözte, de anyagi jólétén kívül nem is igen sok öröme volt az életben. Magába vonultan élt, talán azért, mert a mások szavát nem igen hallotta és bizony szomorú szokott lenni azoknak élete, a kiket folyton saját szívük fájó érzései gyötörnek.

A másik Tély Iván volt, a kit már diákkorában ismert meg a haza jövőjét képező fiatalság, mert ezek körében voltak elterjedtek nagyon az ő irodalmi munkásságának gyümölcsét képező füzetecskék, a mit pedig kevés irodalmi termékről lehet elmondani, mert a fiatalság, — mint itt is bizonyítja a példa, — leginkább azokat a könyveket szereti és használja, a melyek — nagyobb munkától kimélik meg, mint tették ezt a Tély által írott — puskák (műfordítások) is és teszik még a jövőben is, tehát az ő neve sem fog halála

után hamarosan feledésbe menni a jövő nemzedék előtt sem.

Különben mindkét halottat a megfelelő, imponáns ünnepélyességgel kísérték ki a gyászoló egyesületek, közéleti kapacitások és jó barátok az örök nyugalomra s a mikor a temetésekről szólunk, eszünkbe jutnak a saját városunkban is oly nagyon megszorított apró sirhalmok, a melyek ugyan többnyire egészen kis gyermekek felett domborulnak, de ha nem is öltözik miattuk az egész világ gyászba, az az egy-két sziv, amely fájdalommal telik meg ravataluknál, gyakran egész világát veszíti el bennük.

Másrésről azonban vigan vagyunk a mi szép hazánkban! Naponta látunk, még többet hallunk kitünően sikerült multságokról, pezsgőtengerbe fuló bankettekről és veszünk hirt csaknem ugyanannyi sikkasztásról, visszaélésről, melyek már maholnap némi hihetőséget kölcsönöznek a Kakas Márton vasárnapi viccének, a mely szerint a földgömbnek azt a feketére festett részét, a mely Magyarország lenne, akként magyarázza a német professor tanítványainak, hogy »Ez pedig Magyarország volt, de elsikkasztották.« A Tóth, Kriván-féle esetek, a postamesternő, a ki csak ötezer forintot kezel el a kasszából, a fess, szőke főhadnagy lefokozása és börtönbe vetése, a kit Gyula néven ismertek nemes Arad városában: mind-mind erről beszélnek s hogy a kolozs-

rendelettel alaptörvényt változtatni nem lehet, már pedig ha van alaptörvény a világon, úgy az alkotmány rendjét megállapító törvény bizonyára az. A 14. §. alapján tett alkotmányváltoztatás tehát minden körülmények közt megsértése lenne az alkotmánynak, a mely ez alkotmány-sértésből keletkezett új képviselőnek bármilyen utólagos jóváhagyásával sem tehető jóvá; hisz az új képviselőnek létezése is jogtalan, a mit jogossá az alkotmányjog szerint érvénytelen gyülekezethez semmiféle határozata nem tehet.

Az államjog alapelvei szerint akkor, amikor az uralkodó a fennálló alkotmányt — ennek határozatait megsértve — egyoldalú elhatározással megszünteti, uralkodása megszünt alkotmányos lenni még akkor is, ha ezzel egyidejűleg, de szintén egyoldalúan más, az eddigétől eltérő alkotmányos szervezetet állapít is meg. Ily módon megállapított új alkotmányos képviselővel tehát mi a hatvanhetes törvény értelmében közös ügyekről semmi esetre sem tárgyalhatnánk, hisz akkor abban sem lehetnénk bizonyosak, hogy mialatt ezzel tárgyalunk, nem következik-e be ismét egy újabb egyoldalú oktroj, a mely a birodalomnak ismét más szervezetű alkotmányos képviselőt ad, a mi ha megtörténhetett egyszer, megtörténhetik másodszor, harmadszor s Isten tudja hányadszor is ugyanazon a módon, ugyanazzal a joggal,

Erre kellene Bánffy-nak a vasárnapi kihallgatáson figyelmeztetnie az uralkodót s akkor beteljesednék Deák Ferenc jóslata, hogy Ausztria valódi alkotmányosságának egyetlen intézményes biztosítója a magyar törvénykönyvben van letéve.

Fegyelmi vizsgálat egy főszolgabíró ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. augusztus 6.

Régóta hangzottak már panaszok a jelenlegi szentlőrinci főszolgabíró ellen, hogy köztisztviselői teendői körül nem úgy jár el, a

vári volt képviselő, kereskedelmi és iparkamarai elnök, számos pénzügyi igazgatósági tagja, a méltóságos ur: csekély félmilliónyi jövedék hiányt okozott az államnak, az nem is tűnik fel különösnek senki előtt sem, a kinek morális érzékét már évek előtt megbotránkozta az a példátlan nemtörődomség, a melylyel az ellenőrzéssel megbízott hivatal alkalmazottjai és főnökei szemet hunytak a képviselő ur manipulációra, melyeket pedig már régen szellőztettek azok, a kik látják a visszaéléseket, szót is emelnek azok megszüntetése céljából, de nincs kezükben a hatalom, hogy lesujtsanak a hünösök fejére, nem adatik nekik alkalom, hogy a napnál fényesebb bizonyítékokat az ellenőrzéssel megbízottaknak látni nem akaró szemei elé állithassák.

Mert szerencsére még ilyenek is vannak, dacára, hogy egyes nagyban dolgozó urak a nagykiterjedésű üzleteikben alkalmazottaknak apró visszaéléseit, — bár jól látják — tűrni kénytelenek, a mint ez a kolozsvári eseten történt s így egész iskolát alapítanak a saját zsebükre dolgozók részére.

Még az egészben az a jó, hogy nálunk nem igen fordulnak elő hasonló esetek. A gazdasági egyesületnek elkallódott pénze is megtérült, csak maga az egyesület nem folytatja még mindig működését, pedig szükség volna rá s üdvös eredményeket mutathatna

mint azt a hivatali kötelessége előírja, bár ezek a panaszok csak suttogva terjedtek és erélyes vizsgálat az ügyben nem indított.

Midőn Baranyavármegye főispánjává dr. Fejérváry Imre báró lett, ki fáradságot nem kímélve a legszigoribban kezdte meg ellenőrzési és felügyeleti jogának és kötelességének gyakorlását a hatásköre alá tartozó tisztviselőkkel szemben, nem valami kedvező kilátás nyílt azok előtt, a kik vagy a multban, vagy a jelenben szabálytalanul végezték dolgukat.

A szentlőrinci járás főszolgabírójára ellen már az új főispánhoz is érkeztek levelek, melyek határozott vádakot soroltak fel, jutottak tudomására közzájon forgó esetek, melyek figyelmét erre a megyei hivatalokra felhívták.

A főispán erős kézzel nyul bele minden oly esetben a rendetlennek látszó ügykezelésbe, a midőn nem olyan esetről van szó, hol az alkalmazottnak emberi gyarlóságából kifolyólag esik meg valami hiba, már pedig a jelen esetben nem is egyszerű rendtelenségről, hanem oly esetről van szó, a melynél a jog és igazság örül hivatott tisztviselő anyagi érdekből vállalkozik a hozzáfutók jogellenes kívánságát keresztül vinni, megfizeteti magát ezért busásan, s bár gyakran még az ő befolyásával sem sikerül a tervbe vett dolog, tovább nem törődik azokkal, kik hozzáfutottak, kiknek pénzét elfogadta s a kik mégsem részesülnek ezért a várt előnyben.

Ez a katonai ügyekben elkövetett visszaélésekre vonatkozik, a melyek miatt határozott feljelentés tételét Polgár Jenő ellen. A feljelentés szerint Polgár nagyobb összeget fogadott el a feljelentőtől, kinek fia katonai szolgálatban állott s ezért magát keresetképtelennek akarta kimondatni, hogy ennek alapján fiát hazabocsássák a katonai szolgálatból.

Azonban a vizsgáló bizottság a protekció dacára is keresetképesnek nyilvánította a felülvizsgálatra jelentkező apát s így annak fia tovább is katoná maradt, a mit csak elbirt volna a terve meghiusultán busuló ember, de megkísértette legalább pénzét visszakapni. Hanem még az sem sikerült, mert Polgár Jenő állítólag nemhogy visszaadta volna a kapott összeget, hanem még durván is bánt vele.

Ennek az embernek feljelentése következtében dr. Fejérváry Imre báró főispán megindította Polgár Jenő ellen a nyomozatot, a mely azt eredményezte, hogy a főszolgabíró előtt két eshetőség állott, t. i. hogy vagy lemond állásáról s akkor még elég simán nyerhet befejezést az ügy hivatalos része, vagy

fel olyan elnök alatt, a ki helyesen értelmezi az *enyém* és *tied* fogalmát.

Epen így nem akar dülőre vergődni a gazdasági kiegyezés sem a *sógorral*, mert most az egyszer Bánffy is a sarkára állott osztrák kollégájával szemben és nem engedett a legújabb kapacitálási kísérletnek, most az egyszer a *helyes uton* járva, a mi bármily szép volt is tőle, féltő, hogy a jövőben nem igen fog hasonlóan cselekedni.

Meghíusult a Pécsi Dalárda szép szándéka is, hogy Aradon részt vegyen a dalünnepélyen, kitüntetésekhez szokott énekkarával, a mit ugyan a dalárda még helyrehozhat idővel, de mivel pótolja majd elnöke azt a *misét*, melyet ott akart énekelteni s a melynek elmaradása esetleg hátráltatja a *megtérés* útján.

Járt pedig a héten nálunk, ha mindjárt nem is *fátyolos hölgy*, de legalább egy *alfőhadnagyné*, a ki azonban csak egy kisebb korcsma tulajdonosát károsította meg néhány forintig, míg Párisban folyton kísért a Dreyfus-Zola-Eszterházy ügy, a mi egymagában elég anyagot szolgáltat az ottani kollégáknak, ha egyéb irnivalóban szükkölködnek.

Hál' Istennek azért nekünk is vannak szenzációink, ha mindjárt rövid életűek is, de hát az ilyeneknek dupla hasznuk van, mert egyszer meg lehet irni, másodszor vissza kell szívni őket és nincs arra utalva az ujdonságok-

megvárja a fegyelmi eljárás lefolyását. Polgár Jenő lemondását beadni nem volt hajlandó s így a főispán őt viselt hivatalától felfüggesztvén **fegyelmi vizsgálatot** rendelt el ellene, melyet most *Trixler* Károly alispán vezet.

Egyelőre ennyi az, a mit a megindított hivatalos eljárás eredményeként közölhetünk, csupán annyi hozzáadni valónk van még, hogy a szentlőrinci főszolgabírói hivatal ideiglenes vezetésével *Horváth* István, a hegyháti járás tb. főszolgabírójára bízott meg.

H i r e k.

Pécs, 1898. aug. 6.

Egy sikkasztó viszontagságai.

Miután megható bucsut vettem enyéimtől, kik sűrű könyhullatások közben össze-vissza öleltek, leküldtem a cselédemet egy hordárért, hogy a kizitáskámat a vasutra vigye.

Ünnepélyes, komor arccal távoztam otthonomból. Lenn már várakozott reám a kétfogatu, melybe kényelmesen belevetettem magamat. A kocsis a lovak közé csapott s én fesztelenül ültem helyemen, egyre tapogatva belső zsebemet, ahol a negyedmillió volt elhelyezve. Félttem ugyanis, hogy egyik jóbarátom valahogyan elsikkasztja.

Az emberek nem igen vettek észre. Én sem őket. Inkább azt számolgattam magamban, mennyit fizetek Hamburgig, e kedves városig, ahol a narancs és a sikkasztó virul. De elérkezett az idő s én leszálltam.

Kocsisomat öt forinttal akartam megjutalmazni, de gondolván, hogy ez nagyon feltűnő lenne, csak egy koronát adtam neki, amit ő neheztelően, de mégis elfogadott. Mernek fogadni, ez az ember azt hiszi rólam, hogy még mindig az a régi szegény ördög vagyok!

Bementem a pályaudvarra, ahol épen volt főnökömmel találkoztam, ki mosolyogva fogott velem kezét. Az a hirtelen badarság jutott eszembe, hogy mit tennék én most, ha főnököm ezt mondaná:

— Uram várjon holnapig! Ma rovan-csolunk!

Szerencsére ezt elkerültem, barátaimat kikerültem, míg végre a kupéba kerültem. Harmadik osztályban utaztam. Egyre kinezott valami, hogy hátha most rohannak lóhalálban utánam a titkos rendőrök, hogy utközben

ban izzadó ujságíró, hogy mig magát alig győzi törölgetni a sűrű veritéktől, addig hasábas híreket komponáljon a fürdőkhöz utazók és onnan visszatérők névjegyzékéből.

Mert dacára annak, hogy meglehetősen kihalt a város, azért mégis vannak itthon elegenden, ha nem is mutatják magukat, legfeljebb esténként a hús sétatéren; de csodálatos módon csaknem minden második pár olyan vágyva iparkodik egymásnak minél közvetlenebb közélébe, hogy csaknem a *közönyös* szemlélőnek lesz tőle melege, mert hiába minden szóbeszéd: a szerelem még most is békóba veri az emberi sziveket s a hűségnek is vannak ragyogó példái, a kik, mint a szép B. Katinkának férje is, tudnak kedvesek és önfeláldozók lenni, mig a *hozomány* tart, de ha az elfogyott, akkor sem a sértődve haza távozó asszonyt reklamálják, hanem az annak hozományából s neki ajándékba vett, de csakhamar zálogba csapott aranyóráról szóló — zálogcédulát.

A hét végére pedig jutott ismét érdekes látóvalókban bővelkedő sokadalom; a bucsura beözönlött sok vidéki nép százféle viseletével tette tarkává a város utcáit s hogy többet ne mondjak, csak azt említem fel, hogy még *kri-nolinos* is volt közöttük. Hanem azért ha megmosolyogja is őket az ember, jól esik látni, hogy még vannak olyanok, a kik boldogok szegénységük, és egyszerűségük dacára, mert tudnak — hinni és remélni. (Tsi.)

megfigyeljenek. Nem azért, hogy a bolondok, hanem hogy a foglyok házába vigyenek.

Utközben a legmesszebb menő diskréciót tanúsítottam utazó társaimmal szemközt. Volt azonban köztük egy csinos nő, aki egyedül ült s ez nagyon megnyerte a tetszésemet. Bizalmasan felszólítottam a kalauzt, hogy a legközelebbi állomáson szerezzen nekem egy külön szakaszt a másodosztályon.

Szép hölggyemmel csakhamar megismerkedtem és barátságot kötöttem. Orfeuménekesnő volt és a fővárosba akart utazni. Rövid idő alatt a legérdekesebb intimitásait is kifecsegte és én boldogan szorongattam párányi kezét. A hölggyecske mindamelllett érnyes volt és becsületes. Mikor titokban — hogy a többiek ne lássák — ajkamhoz szorítottam kacsóját, ez ellen egy kecses mozdulattal tiltakozott. Ez persze még jobban fokozta bennem a vágyat, most már elhatároztam, hogy meg kell őt nyernem. Pénzem ugyanis elég.

Hopp! Ezt bizonyosan nem tudja Amanda, — mert így hívják — Megmondtam neki sugva, hogy dussgazdag vagyok s most is külföldi fürdőbe megyek. A hölggyecske nyomban megváltozott s a legszebb reményekkel biztatta szerelmes szívemet.

Kecskeméten már megcsókolhattam a kezét, Nagy-Kőrösön külön osztályban ültünk; Cegléden már csókolódtunk, Monoron még forróban, Budepesten pedig . . . pardon . . . Budapesten kiszálltunk. Első dolgom volt bajuszomat leborotváltatni s ruhát váltani. Azután egy belvárosi két szobás lakást vettem ki számunkra. Itt élünk boldogan.

Közben-közben ugyan olvastam a rólam irt cikkeket és a fejemre kitűzött tizezerforintot; de ez a legkevésbé sem zavarta boldogságomat. Utóbb hajóra ültünk, New-Yorkba érkezünk s most Amanda az én legaranyosabb feleségecském.

Tessék utánozni.

Förgeteg.

Napirend 1898. augusztus 7-én és 8-án.

Naptár: vasárnap, aug. 7. — Róm. kath.: Kajetán hv. — Prot.: Kajetán. — Görög-kel.: (jul. 26.) Herm. — Zsidó: S. Ekew 19. — Nap két 4 óra 30 perckor; nyugszik 7 óra 8 perckor. — Hold két 9 óra 7 perckor este; nyugszik 11 óra 1 perckor délelőtt. — Hétfő, aug. 8. — Róm. kath.: Cirjék. — Görög-kel. (jul. 27.) Pantelemon. — Zsidó: S. Ekew 20. — Nap két 4 óra 31 perckor; nyugszik 7 óra 6 perckor. — Hold két 9 óra 34 perckor este; nyugszik délben.

Időjárás: hőmérséklet 20 Celsius fok meleg; légnyomás 756. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, hősüllyedés, zivatarok, helyenként csapadék várható.

A pécsi műkedvelők egyesületének mulatsága vasárnap délután négy órakor a nőegyletben.

A kereskedelmi ifj. kaszinóban minősítő tekeverseny vasárnap délután 1/3 órakor.

A pécs-baranyai sport egyet kirándulása Szalánta—Siklóra. Indulás vasárnap d. u. 1 órakor az egyesület helyiségéből.

— **(A pécsi üzletvezetőség légvára.)** Budapesti rendes tudósítónktól ma a következő távirati értesítést vettük: *„A legilletékesebb forrásból jelenthetem, hogy a pécsi vasuti üzletvezetőség felállításáról szóló híresztelés csupán élénk fantázia szüleménye. Ez irányban való tárgyalásokról két év óta szó sem volt. Az irgalmasok palotája akár bátran el is adható, a kormány erre nem reflektál.”*

— **(A kisteleki vadászat.)** Már tegnapi számunkban megírtuk, hogy dr. *Féjerváry* Imre báró főispán *Reeh* György városi tanácsos kíséretében *Ország* Lajos kisteleki birtokára utazott, vadászatra. Ma délután még *Trixler* Károly alispán, *Jeszenszky* Lajos megyei árvászéki elnök és *Nagy* Jenő főügyész is elutaztak Kistelekre, honnan az egész vendégtársaság holnap fog Pécsre visszaérkezni.

— **(Nyugalomba vonuló városi tisztviselő.)** *Decleva* Vilmos, városi árvászéki ülnök — mint ertesülünk — beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

— **(Tekeverseny.)** A kereskedelmi ifj. Kaszinóban holnap délután 1/3 órakor tartják meg a minősítő tekezést a f. hó 14-re kitűzött tekeversenyhez. *Farkas* Sándor kitűnő zenéje mellett vígan folyik majd a tekezés, melynek érdekességét különben az értékes díjak is nagyban emelik.

— **(Kitiltott oláh ujságok.)** *Perce*l Dezső belügyminiszter ismét kitiltott négy romániai oláh ujságot Magyarország területéről. Ezek az ujságok rendszeresen izgatnak a magyar állameszme ellen s a román liga szolgálatában állanak. A kitiltott oláh lapok ezek: *„Campul Libertatei”, „Mariane Roman”, „Ordinea”* és *„Revolutia Sociala”*. A belügyminiszter megvonta tőlük a postai szállítás kedvezményét s egyszer s mindenkorra kitiltotta őket az országból.

— **(Petőfi és Jókai szobra.)** *Fenyvessy* Ferenc, Veszprém vármegye főispánja még pápai képviselő korában megpendítette azt az eszmét, hogy Petőfinek és Jókainak a vármegye közönsége szobrot állítson. Petőfi és Jókai dicsőséget hoztak a pápai kollegiumra és az ő pápai diákletük mindig emlékezetes marad. Ahol akkor laktak, az a hely már régebben meg van jelölve emléktáblával. De szobrot is szánunk az emléküknél. *Fenyvessy* a két szobrot a színház-térre, a szabadságharc-szobor mellett, a színház jobb és bal szögletében szeretné felállíttatni. Most *Harmos* Zoltán, a pápai *„Jókai-kör”* alelnöke ismét felvetette ezt az eszmét s egyuttal memorandumot is dolgozott ki, amely lehetővé tenné, hogy a két szobor öt-hat esztendő alatt megvalósuljon. *Harmos* terve szerint a *„Jókai-kör”* kebelében szoborbizottság alakulna, amely évenként rendezne egy tárgysorsjátékkal összekötött bált, egy műkedvelői előadást, felszólítaná a pápai pénztézeteket, a városi képviselőtestületet és Veszprém vármegye bizottságát, hogy a hazafias célokra szánt adományokból bizonyos összeget a szobor-bizottság rendelkezésére bocsásson. Azonkívül gyűjtést indítanának a dunántúli vármegyékben, felkérnék a Petőfi-társaságot, hogy rendezzen a fővárosban ünnepélyt vagy előadást a szobor javára s végül felkérnék a bécsi és az ujonnan alakult ó-budai Jókai-kört a támogatásra. Ilyenformán öt-hat esztendő alatt normális számítás mellett akkora összeg fogna egybegyülni, amelyből mindkét szobrot fel lehetne állítani. Pápa város közönsége, mint nekünk írják, nagyon lelkesen fogadta ezt a tervet s ha még hozzáveszszük, hogy *Fenyvessy* főispán ebben a mozgalomban a saját régi tervének megvalósítását üdvözölheti, nagyon valószínű, hogy az új szoborbizottság hamarosan meg fog alakulni.

— **(Félévi beszámoló.)** A jövő csütörtökön, folyó hó tizenegyedikén tartandó városi közigazgatási bizottsági gyűlés különösen érdekes lesz azért, mert ezen a gyűlésen a megjelenő hivatalfőnökök részletes jelentést fognak tenni a vezetésük alatt álló hivataloknak a folyó év első felében végzett működéséről s így a gyűlésen megjelenők tüzetes képet nyerhetnek az összes, ezen évben elintézt városi ügyekről.

— **(Halálozás.)** *Molnár* Jánosné szül. *Merk* Mária folyó hó ötödikén ötvennyolc éves korában meghalt. Temetése holnap (vasárnap) d. u. négy órakor lesz a Rácváros nyolc szám alatti lakásból a németh-üröghi közsirkertbe. Engesztelő mise hétfőn d. e. nyolc órakor fog bemutatni az Urnak az elhunyt lelki üdvéért a német-üröghi plébánia templomban.

— **(Kinevezések.)** A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság *Wimmer* Jenő pécsi lakost a m. kir. adóhivatalhoz segélydíjas, *Sésits* Szilárd siklósi lakost a siklósi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki, ideiglenes minőségben.

— **(Nyári mulatság alsó Baranyában.)** Sikertült mulatságot rendeztek alsó Baranyában, Monyoróson a Duna mentén. Képviselve volt négy község: *Csúza*, *Darázs*, *Herceg-Szöllős* és *Vörösmarth* intelligenciája. *Köris* erdőből a vadászkastély megtekintése után Monyorósra vonultak, hol már terített asztalok s halászkok által készített párolgó halpaprikás várta a társaságot. Délután a vörösmarthi cigány-zenekar közreműködése mellett táncra perdült a fiatalság. A négyeseket 16 pár táncolta. Este kiki a legkellemesebben eltöltött nap emlékeivel távozott. Jelen voltak a következő hölggyek: *Asszonyok*: *Bózsa* Kálmánné, *Cseh* Gyuláné, *Danóczi* Balázsné, özv. *Fuhrmanné*, *Jantay* Józsefné, *Sebestyén* Ádámné, *Tarr* Gézánné. *Leányok*: *Asztalos* Luizika, *Cseh* Margitka, *Fuchs* Rózsika, *Fuhrmann* Aranka, *Mici* és *Frici*. *Groszbauer* Róza, *Möhler* Linus, *Sebestyén* Mariska és *Ilonka*, *Schwarz* Aranka, *Schvarcman* Mariska.

— **(Kölcsönös áthelyezés.)** *Takács* János volt tóketerebesi állami elemi iskolai tanító *Goricára*, az ő helyébe pedig *Urik* Antal eddigi *goricai* állami elemi iskolai tanító kölcsönösen áthelyeztettek.

— **(Elgázolt ember.)** Ma délelőtt a siklósi utcában *Papp* János vidékről bejött kőművest elütötte egy kocsi, melyet *Tóth* Lajos kocsis hajtott. A kerekek az elütött ember jobb lábán mentek keresztül s bár a sérült ember saját lábán tudott elmenni a kórházba, egyelőre mégis ott tartották, a míg bizonyossá válik, hogy sérülésének nem lesznek komolyabb következményei. A vigyázatlan kocsis ellen pedig a rendőri eljárás megindított.

— **(Egy előkelő magyar nő ei-züllése.)** A Nagyvárad-ban olvassuk a következő regényes történetet: *Bukarest* egyik népes kávéházában egy koldusasszony az egyik asztalról kenyeret lopott s gyorsan adta azt oda vele levő négy éves gyönyörű kis leánykájának. A pincérek észrevették a lopást, körülfogták az asszonyt s rendőrért kiáltottak. A kis leányka erre annyira megrémült, hogy esengve kérte a pincéreket — ne bántsák az édes anyját. E szavakat magyarul mondta, egy a kávéházban véletlenül ott időző magyar társaság nem csekély meglepetésére. Ez a társaság aztán az asszonyt kimentette s mivel megtudta, hogy az asszony gyermekével együtt már két nap óta nem evett, egy közeli kisebb vendéglőben megvendégelte őket. Ekkor mondta el a szerencsétlen asszony a társaság unszolására szomorú élettörténetét, mely szerint *Dernyi* Imre, volt dussgazdag erdélyi földesur leánya. Édesatyja korán özvegységre jutott s

minden vagyonát elmulatta, elkártyázta. Egy éjjel Kálnay Dezsővel játszott s utolsó ötven ezer forintját vesztette el. Fizetni azonban rögtön nem tudott, mire leányát, Ilmát — az elbeszélő szerencsétlen asszonyt — kényszerítette, hogy Kálnay felesége legyen. — Kálnay egy kiaszott, beteges ember volt, a kit a felesége rövid idő alatt meg is gyűlölt. Három évi boldogtalan házasság után, az asszony Bukarestben megismerkedett egy daliás román tüzértiszttel, a kinek nem tudott ellentállani, mert elfojtott ifjúsága elégtételt kért s forró vérenek nem tudott parancsolni. Elhagyta tehát férjét s a tiszttel Bukarestbe mentek. A férj utánuk ment, a tiszttel párbajt vívott, elesett s Ilma özvegy lett. Két évig élt ezután a tiszttel s ezen idő alatt született kis leánykája. Ekkor azonban a tiszt megnősült, őt elhagyta s így jutott aztán a lejtőn mindig alább s alább. Alig hogy e történetet elmesélte, gyermekével karján kirohant a vendéglőből s egyenesen Dumbovitza vizének szaladt, a hol, mielőtt megakadályozhatták volna, beleölte magát a habokba.

— **(Tele van a szegényház.)** Bizony onnan is látszik milyen nagy a nyomor a városban, hogy a szegényház egészen tele van s az újabb jelentkezők — pedig vannak elegenden — csak előjegyeztenek és akkor kapnak helyet, ha valaki a régi lakók közül új és végleges lakást talál a temetőben. Ma is járt egy összetöporodott öreg ember *Tichy* Ferenc tb. aljegyzőnél, kérve, hogy adjanak neki helyet a szegényházban, de persze csak őt is előjegyzésbe lehetett venni, de hogy mégse menjen el egész vigasztalanul tőle a nyomorék öreg *Treer* János, saját zsebéből adott neki az aljegyző egy kis kenyérre valót, hadd lakják legalább egyszer jól belőle az öreg addig is, míg bejut vágyainak helyére — a szegényházba.

— **(A szegények megkárosítója.)** Most mikor a földművelő nép az egész éven át nagy munka után betakarított terményeit szállítja a piacra, hogy annak árából mindennapi szükségleteit fedezhesse, akadnak olyan lelketlen üzerek, a kik még annak megvétele alkalmával is iparkodnak őket megcsalni. Ugyanis úgy mérik meg a gabonát, hogy az zsákonként három-négy kilóval is kevesebbet nyom az ő mázsájukon, mint a hiteles városi mázsán. Ilyennemű feljelentést tett ma három becsapott ember *Bruckner* Mór Katalin-utcában lakó kereskedő ellen, a kit most a hatóság fog felelősségre vonni csalás miatt.

— **(Nagy nyári ünnepély.)** A Pécsi Polg. Daloskör a városunkban jelenleg létező nagy egyhanguságból a közönséget egy nagyobb szabású nyári ünnepély rendezésével óhajtja felriasztani. A mint értesülünk, ez az életrevaló dalosegyesület ismét valami újjal akarja meglepni, a mindig újabb látványosság után vágyódó pécsi publikumot. A daloskör ezen ünnepélyét f. hó 20-án, Szt.-István napján a Tettyén, a két vendéglő udvarának hűs lombjai alatt fogja rendezni. Az ügyes rendezőség, hogy az ünnepély sikerét még inkább emelje s a közönség szórakozás vágyát teljesen kielégítse, megkereste a helybeli kerékpáros egyesületeket szives közreműködésre. A rendezőség az ünnepélyt ugyanis kerékpáros versenynyel és virágkorzóval fogja egybekötni.

A daloskör ezen alkalomra egy értékes versenydíjat tűzött ki. Az igen izlésesen egybeállított énekműsoron kívül lesz még világposta is, mely alkalommal az alsó vendéglő a felső Scholz-pavillonnal külön gyalogpostával lesz egybekötve. Lesz továbbá szerpentin és confetti dobálás. A rendezőség nagy figyelemmel gondoskodik egy kitűnő tánchely elkészítéséről is. A két vendéglőben, melyek izlésesen díszítve és fényesen kivilágítva lesznek, két külön zenekar fogja szórakoztatni a közönséget. A rendezőség *Köröstyös* Józseffel, a daloskör buzgó elnökével az élén, kitartóan működik, hogy az ős Tettyén, mely az idén szép zöld pázsitjával és lombjaival különösen alkalmas az eféle ünnepélyek rendezésére, teljes sikert érjen el. Az ünnepély gazdag műsora, már a napokban elhagyja a sajtót.

— **(Pécs egy újabb speciálitása.)** Tegnap este nemcsak a kioszkban, hanem az egész sétaterén rég nem látott élénkség uralkodott. Ezer szám gyülekezett a közönség a sűrű lombos fák alá s az első kísérlet, az *esti zene akioszkban* ugyancsak bevált. A kioszk pazar világitásban tündökölt s míg az asztalok körül minden helyet lefoglalva tartott a Farkasék muzsikája mellett a látogatók serege, a sétatér tágas utain sűrű tömegekben hőmpölygött ide s tova a közönség, élvezettel hallgatva a zamatos magyar nótákat. A közönség, mely eddig idegenkedett a kioszkba való meneteltől, tán tartva attól, hogy ott, mint ily helyeken rendszerint szokásos, a rémséges árak miatt le sem telepedhetik, kellemesen tapasztalta, hogy e félelmek nélkül való volt, mert hát nagyon is mérsékelt kávéházi árak mellett szolgálták fel a legjobb tejtermékeket, a pompás fagyaltot, a valóságos tejszinhabos jegeskávét, a legjobb söröket — s ezekhez a tejcarnok által ingyenesen rendelkezésre bocsátott pikáns sajtót — s a legizletesebb hideg ételeket. S hogy a Littkéék kitűnő pezsgői sem maradtak érintetlenül, azt mondanunk sem kell. Egy hibája volt a tegnapi estnek, — kevés volt az asztal, kevés a szék — de hát ezen lehet segíteni s legközelebb már többen fognak ott üdülni. No meg a zenélés idejét is valamivel tíz órán túl lehetne terjeszteni, mert hát együtt volt ám még a nagy sokadom, fönt is, lent is, mikor a cigányok pontban 10 órakor abba hagyták a muzsikálást. Pécsnek egy újabb speciálitását nyitotta meg ezzel a tejcarnok s meg vagyunk győződve, hogy a nagyközönség várva várja az ily zenés estéknek minél gyakrabban való megismétlését.

— **(A köztisztaság érdekében.)** Nem is csupán a köztisztaság, hanem az egészségügy érdekében is történik az, hogy a városi orvosok sorra járják az üzleteket különösen a pék és cukrászüzleteket, hogy kellő tisztaság van-e azokban a helyiségekben, a melyekben készítik eladásra szánt áruikat. Mert különösen a nyári meleg időben igen sokszor megesik, hogy nemcsak a feldolgozásra szánt anyagok és a készítésre rendelt helyiség, de a dolgozó személyzet sem kifogástalan tisztaságú. Most majd szigorú birságban részesülnek azok az üzlettulajdonosok, kik ez irányban kellő ellenőrzést és felügyeletet nem gyakorolnak s ezenkívül a közönség előtt is ismeretessé válik, hogy mely üzletekből való árak vásárlásától tartózkodják.

— **(Sokoldalu férfi.)** Bátran ráillik ez a név *Arbeit* József-re, ha nem is képességeit, de viselkedését illetőleg, mert ez a derék ember, a ki Bécsből került városunkba, csaknem mindenütt, a hova bekopogtat, más és más foglalkozásának vallja magát. Tulajdonképpen pedig nincs semmi foglalkozása, összes igazoló irata egy, a mult évben kelt utlevél. Állítólag Eszéken van neki egy sógora és ahhoz iparkodik, azonban Pécsen kiszállva házalni kezdett s bőr, avagy fakereskedőnek, volt irodai alkalmazottnak vallva magát kér alkalmazást, illetve segélyt. Ma részegen csavargott a buzatéren s a rendőrségre vitték, míg kialuszsza magát, azután pedig gondoskodnak a városból való eltávozásáról.

Mindazok kiknek nászajándékokra van szükségük forduljanak teljes bizalommal *Schönwald* Imre pécsi ékszergyárhoz, hol pazar nagy választék mellett a vevők legcurásabb kiszolgálásban részesülnek. A napokban érkeztek meg a Schönwald cégnek a közelgő sasonra szebbnél-szebb kivitelű francia és angol china ezüst ujdonságai: u. m. rendkívül szép kivitelű asztali állványai, vizitkártya tartók, cognac servicei, tálcái, boros-, sörös kancsói, kelyhei stb. stb. Mint speciális ujdonságot megemlíjük Schönwald elzárható boros üvegeit díszes 2 és 3 üveges garnitúrákban; ugyancsak dúsz választékú raktárt tart Schönwald cég mindenféle ékszerkülönlegességekben u. m.: briliáns gyűrűk és boutonok, remek nyakláncokban, elismert jó szerkezetű arany, ezüst és tula órákban, sétabotokban, legjobb gyártmányú bórspeciálításokban stb. Ugyancsak mindennemű régi ezüst és aranytárgyak a legmagasabb árak mellett becseréltetnek. Javítások a legjobban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Közgazdaság.

Körültekintés szőlészetünk terén.

Nagy-Kozár, 1898. aug. 6.

Talán még nem volna olyan bajos dolog ezekkel az amerikai szőlőfajokkal boldogulni, ha bennünk több talajismeret, azokban meg kevesebb talajválogatás volna; de mivel hiány és feltétel ritkán szokott egy uton járni, nekünk is e két fogalmat a lehetőleg egymáshoz közelebb hozni kell.

Az már régi bajunk, hogy talajunk vegyi összetételével keveset törődünk, az egész vegyelemzésünk abból áll, hogyha egyik veteményünk nem diszlett, vetettünk bele másikat, legfőkébb a ki jó gazda hírében akart maradni, az megjegyvezte magának, hogy ebben a darab földjében ez, a másikban meg amaz a vetemény szokott jobban diszleni. Ezért nem tudunk a műtrágyákkal sem boldogulni, mert nem ismerjük fel, hogy melyik alkatrész hiányzik talajunkban s talán éppen olyan nemét választjuk a műtrágyának, a melyből esetleg amugy is elég van benne. Így aztán az sem csuda, hogy a műtrágya nem hozván meg a kívánt sikert és eredményt, egyszerűen mellőzve lesz s a külföld fényes sikereit sehogysen akarjuk elhinni.

Hanem az amerikai vesszőkben alighanem mesterünkre akadunk; ez a legnagyobb valószínűség szerint holmi vegytanilag elemző ismeretekkel fog bennünket közelebbi barátságba hozni s két utat szab elénk, hogy vagy le kell mondanunk eddigi bortermelésünkről, vagy pedig egyedül ezen réven juttat célhoz.

Lássuk csak közelebbről, hogy miben áll ezen talajválogatás!

A gyakorlati magyar gazdának eddig az összes talajismereti tudománya abból áll, hogy azt tartotta jó földnek, a melyben akár mely vetemény is megtermett. Nagyot nézett

tehát, midőn az ő jó földjében észrevette, hogy a megeredt amerikai vesszők elkezdnek sárgulni s egyik a másik után bucsuzott ez árnyékvilágból

Az első jelenségek után legközelebb állott azon feltevés, hogy bizony ezekkel is a fillokszera bánt el ily kurucul; behatóbb vizsgálatok alapján azonban nagyhamar kiderült, hogy az amerikai szőlőfajok — különösen a kezdetben leginkább ültetett Ripáriák — nincsenek a talaj mésztartalmához szokva s így abban megélni nem is képesek.

Erős csapás vagy, jobban mondva csalódás volt ez is akkor, a midőn épen remélni kezdtük, hogy szőlőtenyésztünknek s bortermelésünknek ez uton-módon biztosíthatjuk a jövőbeli egészséges alapját.

Mivel kezdetben majdnem kizárólagosan a Ripariákkal foglalkoztunk, nem volt nehéz hamarosan felismerni azt sem, hogy ezek közt is különböző változatok (alfajok és csoportok) vannak. Kitént nevezetesen, hogy míg egyesek apró és kis teriméjű leveleket hoznak, addig mások lényegesen nagyobb és szélesebb leveleket fejlesztenek. Voltak aztán, a kik hamarosan el is nevezték apró levelű (Riparia sauvage) és nagy levelű (Riparia portalis) ripariáknak. Feltűnt azonban különösen, hogy míg előbbi néhány év alatt biztosan kiveszett, addig utóbbi ugyanazon talajban több életerőt mutatott, sőt itt-ott némi kis meszet is elbirt. Mégis oly vidékeken, a hol ezideig a legtűzeesebb lángborunk termett, két-három évnél tovább élni képes nem volt. Be kellett látnunk tehát, hogy bármily jó alanyfaj legyen is ez a Riparia Portalis s bármily kedvezően fogadja hazai fajaink reáojtását; de tartós tőkét csak oly talajban ad, a hol a mésztartalom csupán kis mértékben fordul elő.

Ily tapasztalatok közepette jött aztán Franciaországból az a hír, hogy meg van ta-

lálva azon alanyfaj, mely még annyi meszet is elbirt a talajban s hogy ezt a boldogító alanyfajt Vitis Solonis-nak hívják. Mindenki utána nézett tehát, hogy ehhez a fajhoz juthasson s nem megvetendő összegek vándoroltak ki az országból, hogy e fajt minél elterjedtebb alapon meghonosítsuk.

Azonban nincs fény árny nélkül s így a magasra eldicsért Solonis-nál is nagyhamar rá kellett jönnünk, hogy noha bizonyos fekvésű területeken s egyéb megfelelő viszonyok között sok meszet elbirt a talajban; ámde oly magasabb fekvésű helyeken, a hol a kötőmelekes talaj a nedvességet gyorsan elpárologtatja; tehát jogosan nevezett száraz meszes talajban a Solonis is csak teng, semmi erőteljességet kifejtteni nem képes, sőt legtöbbször felveszi a sárga habitust, hogy annál hamarabb leszámoljon életével. De meg napról-napra sűrűbb lesz a panasz, hogy a Solonis az ojtványok fogadásában nagyon válogatós kezd lenni s ha nem is lehet tán mondani, hogy hazai fajaink reáoltását nem veszi fel; de annyi kipróbált dolog, hogy bizonyos fajokkal szemben oly hideg marad, hogy a megfogamzott ojtáson termékenység alig jó létre. Ez ismét egy oly hátrány, melynek tüzetes kipróbálására újból évek és évek szükségesek s így magát a szőlőrekonstrukciót a végtelenbe nyújtja ki.

A Solonis után a »Rupestris«-ek kezdtek divatba jönni s kidomborult különösen azon előnyük, hogy a »Solonis«-nak épen ellenkező tulajdonaival bírnak. A sovány, köves, száraz talajokban is egészen elfogadható tenyészetet tanusítanak s oly könnyen gyökeresednek, hogy 96—98 megeredési százalékra egész biztosan számítani lehet s e mellett ellenállási képességük a filloxerával szemben oly magas, hogy attól felteni épenséggel nem lehet. Különösen egyik változmánya, az ugynevezett Rupestris

Monticola oly nagybecsű anyagot szolgáltat, mely megfelelő viszonyok között semmi kívánni valót nem hagy hátra.

A franciák azonban itt sem állapodtak meg, hanem következetes kitartással folytatták a fajok keresztezését. Így különösen Milardet és Coudere francia szőlészek próbálkoztak meg a náluk gazdag termékenységeről ismert és elterjedt Aramon válfajt a Rupestris-sel keresztezni. Sikerült is nekik ezekből egy kocsot létesíteni, melyet ők aztán el is neveztek Aramon Rupestris Ganzin-nak, sőt ezek közt is kétféle kívántak megkülönböztetni, megjelölvén ezeket egyes és kettős számmal.

Tagadni nem lehet, hogy e változmányok sok oly jeles tulajdonságokat egyesítenek magukban, mely határozottan létjogosultságot biztosít számukra. Ámde előfordult eset, hogy a filloxerával szemben nem tudtak oly ellenállást kifejteni, mely aggodalmat ne keltett volna. Ez azonban könnyen érthető is, ha meggondoljuk azt, hogy az európai fajokkal közel rokonságban van. De meg az sem válik valami különös előnyére, hogy a peronospora előszeretettel tanyázik levelein s ha kiválóan gondosak nem vagyunk, egyik szép reggelen csak azt veszszük észre, hogy telepünket ez a gonosz vendég ellepte.

Vannak ismét olyanok is, kik lelkesülni tudnak a Berlandieri fajok mellett. A tapasztalat azonban nem valami kedvezően szól mellette; mert roppant nehezen gyökeresedik, úgy hogy sokszor két évig is iskolában kell maradnia. Ezenkívül nagyon lassan növekszik s végül vézna, vékony hajtásokat hoz. Ám lelkesüljön érte, a ki ily tulajdonságai mellett is alkalmasnak találja; szerény nézetünk szerint azonban épen az ellenkező tulajdonokkal kell bírnia azon féleségnek, melyet alanyul elfogadni ajánlatba hozhatnánk.

Legujabban ismét egy újabb változmány-

ról beszélgetnek, mely a talaj mésztartalma iránt teljesen érzéketlen lenne. Persze ez is Franciaországból származik s neve Gamay Couderc. Valamint nem szeretünk elhirtelenkedve valami fölött pálcát törni; ép úgy vak bizalommal sem rohanunk az égis dicsért fajok után. Tartózkodva szeretjük bevárni, hogy mily mérvben mutatja egyik vagy másik alanyfaj hasznosságát a gyakorlatban. Igaz, hogy e fajról már több oldalról sok szépet hallottunk, sőt azt is beszélnek, hogy nincs rá eset, hogy ezen a klorozis mutatkozzék; de mégis messze állunk még ahhoz, hogy azt minden utógondolat nélkül alanyul elfogadhatnók.

Egyet azonban már eddig is egész biztonsággal tudunk, hogy olyan alanyfaj — a mely minden körülmények között, minden talajban s minden helyi viszonyok mellett kitógástanul megállná a helyét — sajnos ezeddig nincsen.

Liebbald Béni.

□ Szőlőgazdák figyelmébe. A folyó évi május hó 1-éig az őszi szénkénezésre jelentkezett szőlőgazdák bejelentett szénkénez szükségletüket a pécsi bizományi szénkénez raktárnál (Pécs városi gazdasági hivatal) átvehetik.

TÁVIRATOK.

— Legujabb kiegyezési tárgyalások. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter ma kezdte meg Bécsben a legujabb kiegyezési tárgyalásokat, miről a következő felhivatalos értesítés adatott

ki: *Bánffy* báró magyar miniszterelnök és *Lukács* László magyar pénzügyminiszter ma délelőtt hosszabb ideig tanácskoztak az osztrák belügyminiszterium palotájában *Thun* osztrák miniszterelnökkel és *Kaizl* osztrák pénzügyminiszterrel. A magyar miniszterek alkalmasint holnap utaznak haza.

— **Orosz részvétnyilatkozat Bismark halála fölött.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Muraviev* gróf, orosz külügyminiszter igen meleg hangon tartott részvétiratot küldött Bismark Herbert hercegnek atyja halála alkalmából. *Muraviev* benső barátságban volt Bismark herceggel. *Maga a cár nem kondoleált a Bismark családnak.*

— **Illetőségi vita a Dreyfus-ügyben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi „Figaró“ megerősíti, hogy a vádtanács illetéktelennek jelentette ki Bertulus vizsgálóbíró a Paty du Clam elleni vizsgálat megindítására. Ugyanaz a lap jelenti, hogy Favre vizsgálóbíró illetéktelennek nyilvánította magát a Piquard elleni vizsgálat folytatására s ezt az ügyet a katonai bírósághoz fogja áttenni.

— **A pápa a spanyolokhoz.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A római „Corriera“ értesülése szerint a pápa az előzetes béke megkötése után körlevelet fog intézni a spanyol-papsághoz, melyben felszólítja őket, hogy továbbra is hivek maradjanak XIII. Alfonzhoz. A Vatikánból

távirat ment a manillai püspökhöz, melyben ez utasítást nyert, hogy kérje meg az egyesült államokat az ottani papoknak a bensülöttek üldözése ellen való megvédésére.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 6

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, ősze: 8.89; későbbi szállítás: — — —
Tengeri, augusztusra: 4.22; ősze: 4.89. — *Rozs*, ősze: 6.41. — *Zab*, ősze: 5.34.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 363.20. — Magyar hitelrészvény: 397.25 — Államvasut: 361.80.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1898. évi aug. hó 6. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermazsánként számítatnak.

Buza uj 8.—8.40; kétszeres uj 6.50—7;
rozs uj 6.30—6.50; *árpa* őszi 4.80—5.30; *tavaszi* 6.20—6.50; *zab* uj 5.20—5.60; *kukorica* ó 5.80—6;
széna 1.0—1.60; *szalma* 1.—1.20.

Kínálat: erős, mintegy 500 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfüző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-uteza sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,

papi és ügyvédi nyomtatványok

jó papiron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,

kerékpár-jelvénys stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Kaiser H. F. puskamüves

Pécsett, Király-utca 38.

Ajánlja a közeledő vadászati idényre jól berendezett **mindennemű**

fegyver és vadászati cikkek

raktárát; úgy a **világhírű**

Styria-kerékpárok

egyedüli raktárát Pécsett, mely kerékpárokból az előrehaladott idény miatt rendkívül olcsón, **20%-al a gyári áron alul** szállít.

Minden e szakmába vágó javítások elfogadtatnak.

Hirdetmény.

Az általam képviselt **Jánosi Engel Adolf** ur, Baranyavármegye **Komló községétől Jánosi, M. Egregy, Kárász és Vékény állomások érintésével Szászvárig terjedő rendes vágányu vasúti vonalat** szándékozván építeni, felhívom a t. vállalkozó urakat, hogy ebbeli ajánlataikat teljes költségvetés kíséretében lehetőleg **f. é. augusztus hó 15-ig** nálam benyújtani sziveskedjenek.

Pécsett, 1898. augusztus 5-én.

Szilasi
ügyvéd.

„GLOBUS“

Élet és Járadék Biztosító Társaság elfogad élet- és járadékbiztosításokat a legkülönbözőbb módozatok szerint.

Nyeremény részesedési kötvényeiben **40%** nyereményt biztosít.

A kötvényeket **75%** erejéig visszaváltja. Felvilágosítást ad

a **„GLOBUS“**

élet és járadék bizt. társaság pécsi vezérügynöke **Nyitrai Andor.** (Kossuth-u. 5. II.)

Ugyanott ügyes **ügynökök** magas jutalék mellett és havi fizetéssel alkalmaztatnak.

Legjobb szer poloskák, balhák házi bogarak, moly, a házi álla tokon levő élősdiek ellen s t. b.

Zacherlin

kitünő hatása. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Imsertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a „Zacherl“ név.

Kapható Pécsett:

Hrschler Mór főraktár
Alt és Böhm
Berecz Károly
Clemente Antal
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimóthy Gyula
Herdlein Lajos
Hollósi Adolf
Klobucsár Mihály
Karres & Geltsch
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Molnár János
Mitzky Mór
Obetkó Zsigmond
Póth Gábor
Praindl Gyula
Reeh Vilmos özv.
Reinfeld A.
ifj. Rézbányai János
Schäffer Adolf
Schäffer Andor
Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spitzer Sándor fia
Spitzer R.
Simon János
Wallerstein R. utóda
Weber Ferenc
Wertheimer Ch.

Pécs-Bányatelep:

Königstein M.
Gebhardt István
Grosz L.
Bar.-Szabolcs;
Pollák Gábor
Bonyhád:
Ernel Adolf
Straicher Benjamin
Dombóvár:
Kacs Kovics Jenő
Pauncz Samu és testv.
Spitzer Imre
Burger Ede
Német-Bóly:
Kann Lipót
Szigetvár:
Fried Dávid
Holm Jakab
Oscsodál Gusztáv
Szalay József
Bar.-Szent.-Lőrincz:
Gebauer Tivadar
Engel Vilmos
Szulok;
Fried Zsigmond
Berger József
Villányon:
Gyimóthy Jákó
Weingoldner Rudolf
Vörösmart:
Thury Dénes gyógyszer.
Barcs:
Dorner J.